

0 6

Effective learning

Read this article in a Polish newspaper, which gives advice on learning.

Masz problemy z nauką? Nauczymy cię, jak używać wyobraźni, aby łatwiej zapamiętywać informacje!

Na przykład, wyobraź sobie wygląd bohatera literackiego, a to pomoże ci napisać jego charakterystykę.

Rozwiązuj krzyżówki i matematyczne łamigłówki, a notatki zapisuj ręcznie, żeby usprawnić pamięć. Twój umysł wymaga nieustannej stymulacji!

Unikaj kalkulatora, który za ciebie liczy lub aplikacji przypominających o urodzinach cici. „Pomocna” technologia rozleniwia.

Dodatkowo uprawiaj sport, bo doskonale wpływa na pracę mózgu. Dzięki niemu organizm jest lepiej dotleniony, a stres, niszczący pamięć, maleje.

Jeśli szukasz motywacji do rozwoju intelektualnego, bierz przykład z wybitnych umysłów. Ucz się od mądrzejszych od siebie, dyskutuj, spieraj się, myśl nieszablonowo i kreatywnie.

Answer all parts of the question in **English**.

0 6 . 1

What can help people when analysing a literary text?

[1 mark]

0 6 . 2

How does physical activity affect the brain? Give **one** detail.

[1 mark]

0 6 . 3

Who can people look up to? Give **one** detail.

[1 mark]

3

Turn over ►

0 7

Life and school

Read these comments in a Polish newspaper, which talk about life at a boarding school.

Bartek

Wyprowadzka z domu do szkoły z internatem była wyzwaniem. Trudno jest mi się przyzwyczaić do obowiązującej ciszy nocnej oraz wspólnych łazienek. Niemniej jednak, cenię sobie ilość nawiązanych przyjaźni oraz brak kontroli rodziców. Teraz nie żałuję swojej decyzji.

Aśka

Wyobrażałam sobie, że w internacie będę miała bogate życie towarzyskie i będę mogła dłużej pospać, bo szkoła na miejscu. Okazało się, że współlokatorki plotkują, a pobudkę mamy wcześniej rano. Ale wiem, że koszt internatu nie jest za wysoki dla budżetu rodziców.

Write **one** advantage and **one** disadvantage of living in a boarding school.

For each person, complete the table in **English**.

0 7 . 1

Bartek

Advantage	Disadvantage

[2 marks]

0 7 . 2

Aśka

Advantage	Disadvantage

[2 marks]

4

Section BQuestions and answers in **Polish**Answer **all** questions in the spaces provided.**0 8****Polskie tradycje**

Przeczytaj zaadaptowany fragment powieści „Chłopi” Władysława Stanisława Reymonta.

W niedzielę już od rana we wsi było głośno, bo wszyscy szykowali się na wesele Boryny z Jagną. W rodzinnym domu panny młodej było ogromne zamieszanie. W posprzątanym pokojach ustawiano stoły i ławki dla gości. Ściany i płoty ozdabiano zielonymi gałązkami.

Do domu Jagny co chwilę przychodzili sąsiedzi i zgodnie z tradycją przynosili chleb, sól, mąkę, a nawet pieniądze. Gospodyni dziękowała za wszystkie dary.

Gdy nadeszło popołudnie, muzyka zabrzmiała w całej wsi. Młodzi chłopcy, wysocy i pięknie ubrani, szli drogą, grając na skrzypkach i bębenkach. Idąc od domu do domu, zbierali gości.

Potem wspólnie prowadzili ich do domu Jagny, śpiewając radośnie. Na koniec wrócili po Borynę, pana młodego.

Wpisz odpowiednie litery w kratki.

0 8 - 1

W domu panny młodej było...

A	wesoło.
B	chaotycznie.
C	cicho.

[1 mark]

0 8 . **2** Przynoszenie darów to...

A	obowiązek.
B	potrzeba.
C	zwyczaj.

[1 mark]

0 8 . **3** Młodzi chłopcy...

A	robili sobie żarty.
B	wspólnie tańczyli.
C	zapraszali mieszkańców.

[1 mark]

0 8 . **4** Opisane wydarzenie jest...

A	monotonne.
B	spokojne.
C	wyczekiwane.

[1 mark]

4

Turn over for the next question

Turn over ►

0 9

Korzystanie z telefonu

Przeczytaj wypowiedź mamy Jurka na temat telefonów.

Dawniej mój syn Jurek nie potrzebował komórki, ale teraz w liceum służy mu do odrabiania zadań domowych z matematyki. Gdy ja byłam w jego wieku, nikt nie miał telefonu i chodziliśmy dzwonić na pocztę. Jurek twierdzi, że za kilka lat smartfon będzie jego narzędziem pracy. Ja używam mojego telefonu tylko do rozmawiania i wysyłania SMS-ów. Wiem, że już czas, abym nauczyła się korzystać w pełni z mojego smartfona.

Co mama mówi o używaniu telefonu w swojej rodzinie?

Uzupełnij obie tabele **po polsku**.

0 9 . 1

Jurek

W przeszłości	Teraz	W przyszłości
Nie potrzebował telefonu		

[2 marks]

0 9 . 2

Mama Jurka

W przeszłości	Teraz	W przyszłości
	Rozmawia i wysyła SMS-y	

[2 marks]

4

1 0

Czas wolny

Przeczytaj recenzję filmu „#Jestem M. Misfit”, napisaną przez uczennicę liceum z Polski.

Które **cztery** zdania są prawdziwe?

„#Jestem M. Misfit” z 2019 roku jest jednym z niewielu polskich filmów skierowanych do moich rówieśników.

Reżyser pokazuje świat widziany oczami kogoś w moim wieku. To historia 17-letniej Julii, Polki mieszkającej w Stanach Zjednoczonych. Ma tam rzeszę fanów, śledzących jej profil na Instagramie. Jej życie drastycznie się zmienia, gdy rodzina Julii wraca do kraju.

Dziewczyna trafia do liceum, gdzie musi odnaleźć się wśród „ekip” – szkolnego środowiska podzielonego na tematyczne grupy: sportowców, vlogerów czy VIP-ów.

Odnalezienie się w nowym środowisku sprawia jej trudność. Nie ma wielu wpisów na Facebooku i nie pasuje do nowych koleżanek. Zostaje nazwana „misfit” przez najpopularniejszą dziewczynę w szkole. Uświadamia sobie jednak, że nie musi należeć do żadnych grup i być popularna w Internecie.

Film pokazuje problemy młodzieży żyjącej w świecie wirtualnym i podkreśla wyjątkowość jednostki.

Wpisz odpowiednie litery w kratki.

1 0 . 1

Film...

A	jest zagraniczną produkcją.
B	nakręcony jest z punktu widzenia ucznia.
C	można oglądać na Instagramie.
D	porusza problemy nastolatków.

[2 marks]

1 0 . 2

Julia...

A	jest amerykańską nastolatką.
B	traci swoją popularność.
C	przeprowadza się do Polski.
D	czuje się dobrze w nowym środowisku.

[2 marks]

4

Turn over ►

1 1

Polskie tradycje

Przeczytaj artykuł na temat zwyczaju obchodzenia dożynek.

Dożynki, obchodzone od ponad pięciuset lat, to najważniejsze święto rolników. Dawniej Słowianie wierzyli, że pory roku mają znaczenie magiczne i że kończące się lato zostawia ludziom dary.

Wdzięczność przerodziła się w zwyczaj dziękowania za zebrane plony*. Pierwszym etapem były uroczystości związane ze zbieraniem miodu. Wypiekano miodowe ciasta dla gości oraz wyrabiano różne produkty, takie jak kremy i maści.

Następnie cieszą się ze zbiorów owoców i grzybów, by przyrządzać z nich przetwory na zimę. Na końcu celebrowano zbiory zboża, z którego wypiekano chleby.

Z czasem trzy etapy zamieniono na jedno święto. Współcześnie, dożynki to czas dziękczynienia Bogu za dary ziemi. Obchody otwiera uroczysta msza święta, w której uczestniczą mieszkańcy okolicznych wsi.

Po mszy wszyscy udają się na festyn, czyli zabawę połączoną z kiermaszem i różnymi atrakcjami. Jedną z nich jest konkurs na najpiękniejszy wieniec, tygodniami wyplatany z zebranych kłosów zbóż i kwiatów. Każda wieś prezentuje swój.

Oprócz brania udziału w konkursach, mieszkańcy mogą również posłuchać występów lokalnych zespołów ludowych. W czasie zabawy dożynkowej warto spróbować miejscowych przysmaków oraz zakupić pamiątki wykonane przez okolicznych rzemieślników.

* plony – crops

Wpisz odpowiednią literę w kratkę.

1 1 . 1

Dożynki obchodzi się od...

A	niedawna.
B	stuleci.
C	zawsze.

[1 mark]

1 1 . 2

Święto rolników...

A	dawniej obchodzono w różnych terminach.
B	przypada na początek sezonu letniego.
C	jest pierwszym świętem w roku.

[1 mark]

1 1 . 3 Miód wykorzystywano do...

A	pieczenia domowego chleba.
B	robienia kosmetyków.
C	przetworów domowych.

[1 mark]

1 1 . 4 Obecnie dożynki to święto...

A	patriotyczne.
B	pogańskie.
C	religijne.

[1 mark]

1 1 . 5 W dniu dożynek wieńce są...

A	sprzedawane.
B	oceniane.
C	wyplatane.

[1 mark]

1 1 . 6 Uroczystość jest okazją do...

A	nauki gotowania.
B	poznania lokalnych tradycji.
C	kupienia stroju ludowego.

[1 mark]

6

Turn over ►

